

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 81/2024-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], zastúpených JUDr. Martinou Kožárovou Jenčovou, advokátkou, Slovenská 69, Prešov, proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 9Co/156/2018-666 z 21. februára 2019 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 205/2020 z 28. septembra 2021 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 7. januára 2022 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 9Co/156/2018-666 z 21. februára 2019 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 205/2020 z 28. septembra 2021 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“). Navrhujú napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a priznať im náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a obsahu napadnutých rozhodnutí vyplýva, že v konaní vedenom Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 15C/9/2007 sa sťažovatelia podanou žalobou domáhali proti [REDACTED] (ďalej len „žalovaná“), určenia vlastníckeho práva k označeným novovytvoreným parcelám na základe chyby z minulosti spočívajúcej

v nezosúladení geometrických plánov na výkup a vyvlastnenie pozemkov, čím mala vzniknúť majetkovo-právne nevysporiadaná časť dotknutých parciel, ktorú si žalovaná osvojila bez právneho dôvodu a včlenila ju do svojho areálu.

3. Rozsudkom č. k. 15C/9/2007-595 z 21. júna 2018 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) okresný súd žalobu sťažovateľov zamietol a sťažovateľom uložil spoločne a nerozdielne nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 50 %. Na základe vykonaného dokazovania mal okresný súd preukázané, že v dôsledku chyby pri vypracovaní geometrického plánu [REDAKOVANÉ] zo 17. augusta 1959, vyhotoveného pre účely vyvlastnenia, spočívajúcej v jeho nenapojení na geometrický plán z 5. novembra 1958, nedošlo k stotožneniu hraníc pozemkov, čím v priestore medzi parcelami zostala časť pôvodných pozemkov, ktoré neboli majetkovoprávne vysporiadané a neboli ani predmetom vyvlastnenia. Súdom ustanovený znalec potvrdil, že ide o plochu s novovytvorenými parcelami podľa geometrického plánu [REDAKOVANÉ] zo 6. februára 2006, ktoré sú zastavané stavbami žalovanej. Geometrickým plánom novovytvorené parcely neboli predmetom dedenia po právnych predchodcoch sťažovateľov, pretože predmetom dedičských konaní mohol byť len majetok, ktorý bol v čase smrti poručiteľa polohovo a geometricky určený ich zákresom v katastrálnej mape. Okresný súd dospel k záveru, že sťažovatelia nepreukázali, že sú vlastníkami sporných častí parciel, tak ako to tvrdili v žalobe, pričom sa mali domáhať určenia, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po ich právnych predchodcoch, ktorí v čase vyvlastnenia a výkupu daných pozemkov boli nažive. S poukazom na dĺžku súdneho konania a zmenu skutkových okolností a taktiež na súdnu koncentráciu konania nevyhoveli návrhom sťažovateľov na pripustenie zmeny žaloby ani na vstup ďalších účastníkov do konania. Podľa názoru okresného súdu sťažovatelia predmetným návrhom na zmenu žaloby deklarovali dôvodnosť námietok žalovanej vo vzťahu k neúplnému okruhu účastníkov konania a nesprávnemu určeniu petitu žaloby, preto ich žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie zamietol.

4. Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) ako vecne správny rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí žaloby sťažovateľov a vo výroku o náhrade trov konania rozsudok zmenil tak, že žalovanej priznal osobitne voči každému zo sťažovateľov nárok na náhradu trov prvoinštančného konania. Stotožnil sa s názorom okresného súdu, že sťažovatelia sa podanou žalobou mali domáhať určenia, že sporné parcely patria do dedičstva po tých právnych predchodcoch, ktorí boli ako vlastníci pozemkov zapísaní pred vyvlastnením a zákresom geometrického plánu, ktorým došlo k odčleneniu dielov z konkrétnych parciel. Konštatoval, že sťažovatelia si boli uvedeného pochybenia vedomí, keďže v odvolaní namietali to, že súd prvej inštancie zamietol ich návrh, ktorým sa snažili tento nedostatok napraviť. Odkázal na dôvody, ktoré viedli okresný súd k zamietnutiu návrhu sťažovateľov na zmenu žaloby a vstup ďalších účastníkov do konania na tom základe, že návrh predstavoval zmenu skutkových dôvodov a bol učinенý po koncentracii konania na pojednávaní 20. marca 2018.

5. Proti rozsudku krajského súdu sťažovatelia podali dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z § 420 písm. f) CSP.

6. Napadnutým uznesením najvyšší súd dovolanie sťažovateľov odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP. V odôvodnení konštatoval, že rozhodnutie odvolacieho súdu zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia, pričom jeho myšlienkový postup

je v odôvodnení rozsudku dostatočne vysvetlený. Rozsudok krajského súdu spĺňa všetky náležitosti vyžadované § 393 CSP, preto dovolací súd uzavrel, že namietanú vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP nezistil. Akcentoval, že tvrdenie sťažovateľov, podľa ktorého mali dedením nadobudnúť vlastnícke právo aj k parcelám mpč. ■■■ a mpč. ■■■, k čomu sa podľa ich názoru odvolací súd nevyjadril, nemá základ v predmete sporu. Sťažovatelia totiž podľa názoru dovolacieho súdu prehliadli skutočnosť vyplývajúcu z obsahu súdneho spisu, že ich návrh na pripustenie zmeny petitu žaloby (v ktorom je zmienka aj o parcelách mpč. ■■■ a mpč. ■■■) bol uznesením okresného súdu z 22. mája 2018 zamietnutý. Uvedené uznesenie o nepripustení zmeny žaloby však nie je a ani nemôže byť predmetom dovolacieho prieskumu.

II.

Argumentácia sťažovateľov

7. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti namietajú, že dovolací súd v odôvodnení napadnutého uznesenia zmätočne a v rozpore s obsahom súdneho spisu uvádza, že ich tvrdenie, podľa ktorého mali dedením nadobudnúť vlastnícke právo k pôvodným parcelám mpč. ■■■ a mpč. ■■■, predstavovalo zmenu ich žalobného petitu. Podanou žalobou sa domáhali určenia vlastníckeho práva k parcelám, pôvodne označeným ako mpč. ■■■ a ■■■. Geometrickým plánom, ktorý bol podkladom na vyvlastnenie, bola parcela mpč. ■■■ rozdelená na parcelu ■■■, parcelu ■■■ a časť označenú ako ■■■, ktorá bola predmetom vyvlastnenia. Rovnako týmto geometrickým plánom bola parcela mpč. ■■■ rozdelená na parcelu ■■■, parcelu ■■■ a na časť označenú ako ■■■, ktorá bola vyvlastnená. Podľa sťažovateľov nemožno akceptovať argumentáciu dovolacieho súdu, že až v podaní zo 7. mája 2018 sa zmieňujú aj o parcelách mpč. ■■■ a mpč. ■■■, keďže už v podaní z 2. marca 2011 vo vzťahu k uvedeným parcelám argumentovali. Pokiaľ dovolací súd poukazuje na uznesenie o nepripustení zmeny žaloby, navrhovaná zmena spočívala iba v určení, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťoch, a bola reakciou na zmätočnú výpoveď znalca v konaní. Uvedený návrh sa teda netýkal zmeny vo vzťahu k predmetu konania, resp. nedošlo ním k rozšíreniu predmetu konania aj o parcely mpč. ■■■ a mpč. ■■■ tak, ako to tvrdí dovolací súd, keďže tieto parcely boli predmetom konania od jeho začiatku. Sťažovatelia sú presvedčení, že napadnuté uznesenie o odmietnutí ich dovolania pre neprípustnosť je ústavne neudržateľné a bolo ním porušené ich právo na prístup k súdu, keďže dovolací súd mal uskutočniť meritórny prieskum. Krajskému súdu vytykajú, že sa nevysporiadal s ich podstatnými odvolacími námietkami a jeho rozsudok je preto arbitrárny. Ak preto dovolací súd túto arbitrárnosť rozsudku krajského súdu prehliadol, predstavuje jeho napadnuté uznesenie zásah do práva sťažovateľov na spravodlivé súdne konanie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu:

8. V prípadoch, ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže (mohol) domôcť využitím jemu dostupných

a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07, IV. ÚS 8/2022).

9. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu ústavný súd identifikoval v sťažnostnej argumentácii iba jednu formulovanú výhradu týkajúcu sa jeho arbitrárnosti pre absenciu náležitého odôvodnenia. Predmetnú námietku sťažovateľa vzniesli aj v ich podanom dovolaní, ktorého prípustnosť vyvodzovali z § 420 písm. f) CSP. Keďže v rámci uplatnenej dovolacej právomoci sa najvyšší súd sťažovateľmi uplatnenou dovolacou námietkou (totožnou s tou, ktorú predostierajú v ústavnej sťažnosti) zaoberal, je vo vzťahu k časti ústavnej sťažnosti, ktorá smeruje proti napadnutému rozsudku krajského súdu, vylúčená právomoc ústavného súdu (obdobne IV. ÚS 468/2018, IV. ÚS 245/2022).

10. Z týchto dôvodov ústavný súd odmietol túto časť ústavnej sťažnosti pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

11. Hneď v úvode je potrebné uviesť, že ústavný súd nie je ďalšou „superrevíznou“ inštanciou v systéme všeobecného súdnictva, ale je súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). O zásahu ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov preto možno uvažovať len za situácie, keď je ich rozhodovanie či postup postihnutý vadami, ktoré majú za následok porušenie ústavnosti (tzv. kvalifikované vady).

12. Posúdenie splnenia podmienok, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľov (m. m. II. ÚS 324/2010). Uvedené však zároveň nevylučuje, že ústavne konformné posúdenie vlastnej právomoci najvyšším súdom je následne ústavným súdom preskúmateľné v konaní o ústavnej sťažnosti.

13. Sťažovatelia v dôvodoch ústavnej sťažnosti v podstatnom rozporujú záver najvyššieho súdu o presvedčivom odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu, pričom sú presvedčení, že takýto arbitrárny záver neobstojí, pretože krajský súd sa zjavne nevysporiadal s tým, že od začiatku konania sa domáhali určenia vlastníckeho práva aj k parcelám mpč. ■■■■■ a mpč. ■■■■■. Ich návrh na pripustenie zmeny žaloby zo 7. mája 2018 sa teda evidentne týchto parciel nedotkol. V tejto súvislosti vyjadrujú nesúhlas s celkovým záverom konajúcich súdov o nedostatku ich aktívnej vecnej legitímácie a neunesení dôkazného bremena.

14. Ústavný súd preskúmal napadnuté rozhodnutie dovolacieho súdu v kontexte predostretej sťažnostnej argumentácie a zdôrazňujúc, že mohol preskúmať len jeho ústavnosť, dospel k záveru, že ústavná sťažnosť je v tejto časti zjavne neopodstatnená.

15. V prvom rade ústavný súd akcentuje, že sťažovatelia si nemôžu zamieňať prieskumnú právomoc všeobecného súdu rozhodujúceho o opravnom prostriedku (tu najvyššieho súdu

v dovolacom konaní) s posúdením rozhodnutia tohto súdu v konaní o ústavnej sťažnosti. Ústavný súd totiž nerozhoduje v predmetnej (v danom prípade civilnosporovej) veci, teda nerieši „kauzu“, ale ako už bolo zmienené, posudzuje „len“ ústavnú udržateľnosť napadnutého rozhodnutia. Ak by aj sám dospel (pri riešení na úrovni zákona) k odlišným záverom, nie je to dôvod na zrušenie ústavnou sťažnosťou napadnutého rozhodnutia, ak subjekt rozhodovania odôvodnil svoje závery dostatočnými a bez zjavného excesu produkovanými úvahami na svojej, teda zákonnej alebo podzákonnej úrovni (uznesenie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 399/2022 zo 6. septembra 2022 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 83/2022). Práve uvedené „ústavné mantinely“ predurčujú a zároveň limitujú prieskumnú právomoc ústavného súdu, ktorá sa teda obmedzuje len na prieskum ústavnej udržateľnosti vyslovených záverov orgánu verejnej moci, teda posúdenie ústavnej priliehavosti odôvodnenia prijatých záverov tohto orgánu v konfrontácii s obsahom aplikovanej právnej normy a okolnosti veci.

16. V konaní pred všeobecnými súdmi sa sťažovatelia domáhali určenia, že sú výlučnými vlastníkami, resp. podielovými spoluvlastníkmi (v žalobe bližšie špecifikovaných) novovytvorených parciel v zmysle geometrického plánu vyhotoveného [REDAKOVANÉ] z 23. februára 2006 (zadávatel'mi ktorého boli sťažovatelia, pozn.), keďže k nim nadobudli vlastnícke právo dedením. Žalovaným mali byť tieto parcely prevzaté bez právneho dôvodu a včlenené do jeho areálu, čím podľa sťažovateľov došlo k zásahu do ich vlastníckeho práva.

17. V konaní pritom nebolo sporné, že pri spracovaní geometrického plánu č. [REDAKOVANÉ] zo 17. augusta 1959 vznikla chyba spočívajúca v nenapojení tohto plánu na predchádzajúci geometrický plán z 5. novembra 1958, v dôsledku čoho vznikla majetkovo-právne nevysporiadaná časť dotknutých parciel (mpč. [REDAKOVANÉ]), ktoré sú súčasťou pozemkov registra [REDAKOVANÉ] parcely [REDAKOVANÉ] a sú zapísané na [REDAKOVANÉ] v [REDAKOVANÉ] ako vlastníctvo žalovaného. Predmetné sporné parcely sú pritom žalovaným (resp. jeho právnym predchodcom) nepretržite užívané od roku 1961 a sú zastavené stavbami v jeho vlastníctve (právnym predchodca žalovaného nadobudol vlastníctvo vyvlastňovacím rozhodnutím z 21. októbra 1961, pozn.).

18. Okresný súd, ktorého skutkové zistenia prevzal následne krajský súd, vychádzajúc zo záverov znaleckého posudku vypracovaného ustanoveným znalcom [REDAKOVANÉ] a z obsahu jeho výpovede na pojednávaní 20. marca 2018, skonštatoval, že s ohľadom na polohové a geometrické určenie neboli sporné parcely mpč. [REDAKOVANÉ] mpč. [REDAKOVANÉ] a mpč. [REDAKOVANÉ] totožné s tými, ktoré boli predmetom sporu. Išlo totiž len o zvyškové parcely po vyvlastnení bez polohopisného určenia nachádzajúce sa mimo zastavaného územia, ktoré neboli predmetom dedičských konaní, preto sťažovatelia nepreukázali, že sú vlastníkami sporných častí parciel, a správne sa mali domáhať, že tieto patria do dedičstva po ich právnych predchodcoch, ktorí boli v čase vyvlastnenia a výkupu pozemkov nažive. Aktívom dedičstva v dedičských konaniach po poručiteľoch mohol byť len nehnuteľný majetok, ktorý v čase ich smrti bol zapísaný v pozemkovej knihe, resp. v evidencii nehnuteľností. Tieto nehnuteľnosti však boli zapísané v prospech žalovaného.

19. Sťažovatelia prípustnosť svojho dovolania vyvodili z § 420 písm. f) CSP, pričom krajskému súdu vytýkali nedostatočné odôvodnenie jeho rozsudku, keďže sa nezaoberal ich odvolacími námietkami týkajúcimi sa parciel mpč. [REDAKOVANÉ] a mpč. [REDAKOVANÉ], o ktorých tvrdili, že mali polohové a geometrické určenie a boli predmetom dedenia.

20. Z dôvodov napadnutého uznesenia vyplýva, že najvyšší súd po poskytnutí viacerých teoretických východísk neidentifikoval v rozsudku odvolacieho súdu či v jeho postupe sťažovateľmi tvrdenú vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP. Ako nedôvodnú vyhodnotil dovoláciu námietku sťažovateľov o arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti rozsudku krajského súdu, ktorý bol podľa jeho názoru dostatočne odôvodnený a ani obsah spisu neumožňoval prijať v tomto smere iný záver. Podľa názoru najvyššieho súdu krajský súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu, pričom v jeho dôvodoch zhrnul podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty sporových strán, jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo považoval rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny, k čomu na zdôraznenie jeho správnosti doplnil aj ďalšie dôvody, najmä v reakcii a na účel vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami sťažovateľov (bod 15 napadnutého uznesenia). Osobitne pritom upozornil na skutočnosť, že uznesením z 22. mája 2018 okresný súd nepripustil zmenu žaloby sťažovateľov a ich návrh na vstup ďalších účastníkov do konania z dôvodu, že výsledky doterajšieho dokazovania by boli zbytočné, pretože sťažovatelia si uplatnili nový (iný) nárok.

21. Ústavný súd konštatuje, že v okolnostiach posudzovanej veci ústavný súd nevidí aj s ohľadom na prezentovanú sťažnostnú argumentáciu relevantný dôvod na svoj kasačný zásah. Ústavný súd stabilne judikuje, že do rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu zasiahne len vtedy, ak by jeho závery boli ústavnoprávne neobhájiteľné. V danom prípade však úvahy dovolacieho súdu nevykazujú znaky extrémnej arbitrárnosti. Navyše, v tomto smere je potrebné uviesť, že aj argumentácii sťažovateľov predostretej v ústavnej sťažnosti chýba hlbší ústavnoprávny rozmer. Sťažovatelia totiž opakujú výhrady, ktoré už uplatnili v konaní pred všeobecnými súdmi vrátane dovolacieho konania, a snažia sa docieľiť rozhodnutie vo svoj prospech, staviac ústavný súd do roly ďalšej prieskumnej inštancie, ktorá mu, ako plynie z už uvedeného, rozhodne neprináleží. Predovšetkým sťažovatelia spochybňujú skutkový stav, ktorý všeobecné súdy zistili a následne z neho vyhodnotili konkrétne právne následky, pričom prezentujú vlastnú verziu rozhodných skutkových zistení.

22. Na tomto mieste sa žiada pripomenúť, že ústavný súd nie je možné vnímať ako „skutkový súd“, keďže jeho úlohou nie je prehodnocovať skutkové závery všeobecných súdov, ktoré majú podklad vo vykonanom dokazovaní za situácie, ak boli dodržané zásady dané príslušnými procesnými predpismi. V rámci procesu dokazovania sú z ústavného pohľadu významnými vadami prípady, ak z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení vykonaných dôkazov na jednej strane a vyslovenými právnymi závermi na strane druhej, resp. prípady, keď sú skutkové zistenia v extrémnom nesúlade s vykonanými dôkazmi. Hoci je ústavný súd v preskúvaní hodnotenia dôkazov zdržanlivý (I. ÚS 11/2015), toto preskúmanie nie je vôbec vylúčené ani v konaní o ústavnej sťažnosti (III. ÚS 90/2015, III. ÚS 120/2020, III. ÚS 104/2022). Rozhodnutie konajúceho súdu totiž musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu a musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania. Pokiaľ bude záver, ktorý súd na základe vykonaného dôkazu prijme v príkrom rozpore s možným a logicky prípustným záverom vykonaného dokazovania, ide o arbitrárne hodnotenie dôkazov. Aj podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu arbitrárnosť môže spočívať v takom hodnotení dôkazov, ktoré je vykonané bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho základu tak, že z nich pri žiadnej novej interpretácii nevyplývajú prijaté skutkové závery (I. US 51/2020).

23. Uvedené však nie je prípad sťažovateľov, keďže vo veci konajúce súdy vychádzali pri zisťovaní skutkového stavu zo znaleckého posudku znalca [REDACTED] a jeho doplnenia, ako aj výpovede znalca na pojednávaní uskutočnenom 20. marca 2018. Závery súdom nariadeného znaleckého dokazovania pritom preukázali, že predmetom sporu boli odlišné nehnuteľnosti než tie, ktoré zdedili sťažovatelia po svojich právnych predchodcoch, t. j. tie, ktoré boli označené v dedičských rozhodnutiach. Sťažovatelia preto neunesli dôkazné bremeno o ich tvrdenom vlastníckom práve k sporným parcelám. Bez relevancie pritom nie je ani už zmienená skutočnosť, že sťažovatelia síce následne v rámci ich uplatnených opravných prostriedkoch označovali výpoveď znalca ako zmätočnú a rozporuplnú, avšak pri podaní návrhu na pripustenie zmeny svojej žaloby a pripustenie vstupu ďalších účastníkov konania z nej preukázateľne vychádzali. „Formálny obsah znaleckého posudku ako výsledku špecializovanej odbornej činnosti vykonanej za podmienok ustanovených v zákone č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov znalcom pre zadávateľa tvoria viaceré jeho časti (§ 17 ods. 3), ktoré vo vzájomných súvislostiach a aj ako celok musia zabezpečiť preskúmanie jeho obsahu a overenie odôvodnenosti postupov. Ak účastník chcel spochybniť závery znalca, bolo jeho povinnosťou predložiť k týmto tvrdeniam také procesne relevantné dôkazné prostriedky, ktoré by jednoznačne odborné závery znalca spochybnili.“ (pozri rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1Sžd/4/2014 z 18. februára 2014, R 102/2015). Sťažovatelia však okrem vyjadreného nesúhlasu so závermi súdneho znalca na podporu svojich tvrdení (ohľadom parciel mpč. [REDACTED] a mpč. [REDACTED]) neprodukovali žiadne dôkazy, resp. návrhy na vykonanie dokazovania.

24. Podľa názoru ústavného súdu nevykazujú hodnotenia dôkazov vykonané konajúcimi súdmi v posudzovanom prípade žiadne odchýlky od pravidiel logického uvažovania, ktoré by vyústili do nezrozumiteľného alebo nejasného záveru. Ústavný súd tak uzatvára, že v danom prípade nevzhliadol žiadny protiústavný exces či zásah do ústavne zaručených základných práv, ktorého sa sťažovatelia dovoľávajú. Základné právo na súdnu ochranu každému garantuje, že konanie v jeho veci bude prebiehať podľa vopred stanovených pravidiel pred nestranným a nezávislým súdom. Do obsahu predmetného práva však nepatrí záruka toho, že rozhodnutie bude zodpovedať očakávaniam účastníka konania. Ak preto všeobecné súdy v prejednávanej veci rozhodli inak, než sťažovatelia očakávali, nejde o porušenie ich základných práv, keďže len samotná nespokojnosť s výsledkom konania nemôže založiť dôvodnosť ústavnej sťažnosti.

25. Na záver ústavný súd považuje za potrebné opätovne upozorniť dovolací súd na aktuálnosť zjednocujúceho stanoviska občianskoprávneho kolégia sp. zn. R 2/2016, na ktoré odkazuje v dôvodoch napadnutého uznesenia (bod 15). Ústavný súd sa vo svojej recentnej judikatúre jednoznačne vyjadril, že závery plynúce z uvedeného stanoviska už nie sú za účinnosti Civilného sporového poriadku viac aplikovateľné (napr. I. ÚS 116/2020, II. ÚS 120/2020, IV. ÚS 314/2020, IV. ÚS 105/2021, I. ÚS 145/2023). Toto „pochybenie“ však v danom prípade neovplyvnilo ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia. Pre ústavný súd totiž bolo podstatné, že najvyšší súd napriek odkazu na predmetné zjednocujúce stanovisko vykonal prieskum odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu zameraný na jeho kvalitu, resp. eventúálny výskyt arbitrárnosti, pričom dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu (nadväzujúci na rozsudok okresného súdu) sa vysporiadava s podstatnými odvolacími námietkami sťažovateľov a splňa všetky predpoklady vyžadované § 393 CSP.

26. Z týchto dôvodov ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľov v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

27. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími požiadavkami sťažovateľov uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 15. februára 2024

Miloš Maďar
predseda senátu